

David Nel·lo

MELISSA
&
NICOLE

Columnna

Premi Prudenci Bertrana

DAVID NEL·LO
MELISSA
&
NICOLE

Premi Prudenci Bertrana 2017

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
PRIMERA EDICIÓ: NOVEMBRE DEL 2017
© DAVID NEL·LO I COLOM, 2017
DRETS D'EDICIÓ NEGOCIATS A TRAVÉS D'ASTERISC AGENTS
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
WWW.COLUMNNAEDICIONS.CAT
ISBN: 978-84-664-2322-9
D.L.: B. 22.717-2017
IMPRÈS A: ROMANYÀ VALLS

EL JURAT DEL 50è PREMI PRUDENCI BERTRANA DE NOVEL·LA (2017),
CONVOCAT PER LA FUNDACIÓ PRUDENCI BERTRANA, EL FORMAVEN:
XAVIER CORTADELLAS, GLÒRIA GASCH, LLUCIA RAMIS,
GUILLEM TERRIBAS I ALBERT VILLARÓ.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

La vigília del solstici d'estiu, dues famílies visiten la petita illa de Fårö, a pocs quilòmetres al nord de l'illa de Gotland, a Suècia. Han fet la travessia amb el transbordador i han admirat les aigües que separen una illa de l'altra, mentre s'allunyaven de Fårösund. Algú els ha explicat que una vegada el capità que pilotava el transbordador va enfollir i va tirar mar endins, fins que algú altre, potser de la guàrdia costanera, el va aturar i ell va justificar-se dient que no podia suportar més això de creuar sempre la mateixa llenca de mar. Devia anar begut, sospiten els que escolten l'anècdota.

La família de la Melissa i la de la Nicole fan el pelegrinatge obligat al cementiri on hi ha en-

terrat Ingmar Bergman, i guarden un silenci respectuós davant la senzilla tomba del gran director de cinema. Des d'allí, si estiren el coll, veuen un dit de mar, del mar Bàltic. Si la Melissa alcés el cap, veuria el campanar de l'església, que acaba en una cúpula de ceba i una bola daurada enfilada en una agulla, com si fos un dit punxegut que assenyalés el cel. Però ella no està per a aquestes coses.

Totes dues famílies es passegen per Fårö, amb els cotxes suecs que han llogat. És igual qui hagi arribat primer a l'illa, o qui hagi descobert els *raukar*, els farallons que s'erigeixen a la platja; aquelles altes columnes de pedra impassible, que només l'erosió dels segles ha transformat lentament fins a convertir-les en figures pètries de Giacometti. Potser la Nicole s'ha enfilat en un faralló i s'ha deixat fotografiar per la Sophie, sa mare. O potser ha sigut la Melissa que, davant d'aquella naturalesa impertèrrita i tan diferent del que ella està acostumada a veure, ha abandonat provisionalment el seu mal humor i s'ha interessat pel que l'envoltava.

Quan una família marxa dalt del cotxe que havien deixat en un aparcament al costat de la

platja, l'altra arriba. Però no es veuen, no es busquen, perquè no es coneixen, o no es coneixen tots. Dos cotxes amb matrícula sueca que es desplacen per l'illa de Fårö. Però més tard es trobaran, al centre d'informació d'Ingmar Bergman. Coincidiran en aquest punt de l'illa perquè ja estava escrit a les estrelles, tal com diu el doctor Callahan: ho sabia, que acabaria passant, sabia que no hi hauria manera d'evitar-ho. Finalment ha sigut aquí, a l'illa de Fårö, però hauria pogut ser a l'Índia, a Times Square o en un carreró de Nàpols.

Què és el que uneix aquestes dues famílies? Tot i res, tot i res. Sí, és clar, la Melissa —tan americana, ella— i la Nicole —la perfecta jove parisenca.

El dia més llarg de l'any s'apropa; serà un dia en què la llum pràcticament no morirà, i la nit no serà nit sinó unes poques hores irrealment i de penombres, on les converses semblen que tinguin un altre caràcter, un gruix més dens. I si han visitat la tomba d'Ingmar Bergman, això també ajuda perquè ell era el rei de les converses interminables i difícils. Aquesta podria ser una pel·lícula seva, perquè a ell li hauria agradat

l'argument. Hi haurà dues parelles que ventilaran la seva relació de molts anys i enraonaran, ploraran i trauran la fel, i quan no puguin més callaran, abatuts, amb un munt de coses sense resoldre. Potser s'hauran encomanat una mica de la pesantor sueca, que de vegades, malgrat aquell parlar que sembla tan mancat d'emoció, amb prou feines pot contenir les formes. Perquè la bèstia humana sempre s'amaga sota la superfície, però està a l'aguait i pot saltar quan menys t'ho esperes.

La família de la Melissa és la primera que arriba al Bergmancenter. El centre, format per dos edificis baixos, és un espai cultural que està dedicat a la trajectòria artística del director de cinema i el seu lligam de més de quaranta anys amb l'illa de Fårö. Hi ha una exposició permanent i altres mostres temporals. En una petita sala de projeccions passen documentals sobre el cineasta. Hi ha una cafeteria que, a més de begudes, ofereix entrepans, amanides i pastissos. Penjats a les parets, es veuen cartells de les pel·lícules i grans fotos del director suec i dels seus col·laboradors, en blanc i negre. Tot aquell culte a la personalitat de Bergman fa que el seu físic alt i distingit agafi rivets de semidéu.

Mentre contempla aquelles imatges, el Richard Callahan se sent terriblement americà, i recorda una època remota de la seva joventut en què va interessar-se pel cinema europeu. Sí, també recorda unes pel·lícules de Bergman en les quals els protagonistes enraonaven molta estona, en veu baixa.

Aquest mes de juny fa un temps molt calorós, poc usual per a aquella època de l'any. La llum és massa forta, tan poc nòrdica i brutal que fereix la vista dels suecs. Ells, però, alcen el cap enlaire i somriuen, agraïts i sorpresos, perquè coneixen massa bé quina és l'altra cara de la moneda: la tristesa de l'hivern fosc i la claror migrada. Incrèduls, els habitants de Fårö miren al seu voltant i, en veure la seva illa convertida en un espai brillant i de claror diàfana, es pregunten quant de temps durarà la bonança.

Vint minuts més tard arriba al Bergmancenter la família de la Nicole, els Vinyals. Estan desorientats, potser encara sota l'efecte magnètic dels *raukar*, que han admirat a la platja i que els han fet sentir insignificants i efímers. Si allò fos l'Universeum, el museu científic de Göteborg, els pares de la Nicole s'hi trobarien mi-

llor; ells no són gens cinèfils. Es refugien en una de les taules que hi ha a la sala interior de la cafeteria del centre. El Martí pregunta a la seva dona què li ve de gust, i ella diu que tant li fa. La Nicole s'arronsa d'espatlles i diu que no té gana. Potser hauria sigut més agradable seure a l'aire lliure, comenta la Sophie, però la Nicole no li fa cas i mira al seu voltant. Al cap d'una estona, una cambrera sueca, amb uns cabells tan rossos que semblen de palla i uns ulls clars i un somriure que el món encara no ha espatllat, els serveix els entrepans que han demanat i els desitja bon profit en suec. El pa és moreno i el salmó fumat és d'un color taronja viu. Unes fulles de ruca sobresurten pels costats del panet. També els ha dut un gerro de suc de poma natural.

Quan la Melissa passa pel costat de la taula dels Vinyals, camí del lavabo, la Nicole està mirant un cartell penjat a la paret on hi ha una noia, pantalons curts i una samarreta escotada, que es fa visera amb una mà. *Sommaren med Monika*, diu el títol de la pel·lícula, en suec. Per això, la Nicole només entreveu la seva germana d'esquitllentes, una figura perifèrica. La té molt

a la vora, però com que no la coneix, no s'hi fixa. La Melissa, per la seva banda, veu la família Vinyals en conjunt, i no para atenció en aquella noia de cabells curts i arracadeta al nas que té la seva edat. Va massa encaboriada per notar les semblances. La Melissa està de mala lluna i no sap per què.

Però més tard el moment de la veritat arriba; una sensació de desenllaç inevitable, que és el resultat del que va passar fa setze anys. Sota els auspicis de Bergman, els pares enraonen, amb prevenció, amb incredulitat, sorpresa, indignació i també amb culpa. Aquella és la primera topada i l'estranyesa els deixa atordits, incapaçs de reaccionar en proporció amb els fets. Havia d'acabar així, repeteix el Richard Callahan, com una lletania, estava escrit a les estrelles. La Sophie Vinyals es mira les seves filles en silenci i no diu res. Les contempla i de seguida, amb desfici, vol absorbir la Melissa, fer-se-la seva, encara que d'entrada només sigui un reconeixement visual. La Carol Callahan plora i mira el plat que té al davant, on ha quedat mitja rodanxa de llimona. La jove cambrera rossa observa distreta les dues famílies, des de la barra.

Fa estona que les dues germanes també es miren, alienes a la conversa i les explicacions fragmentàries dels adults. Elles estan meravellades i és el que veuen el que els interessa. De moment no volen saber ni el què ni el com. Finalment s'han reconegut i ho han fet d'una manera molt més instintiva que en l'exercici de reconèixer la semblança física. Ara se saben, se saben i saben que existeixen, l'una per a l'altra; i allò que fins aleshores només havia estat una confusa intuïció intermitent —gairebé una sensació d'encanteri que les corprenia certes nits i no entenien què volia dir ni d'on venia—, de cop s'ha fet realitat i totes les peces del trencaclosques han encaixat al seu lloc.

L'una es mira l'altra, no sé si és la Melissa o la Nicole, i li fa un gest per indicar-li que la segueixi. Els pares veuen com les noies abandonen la taula però no s'atreveixen a aturar-les. El que està passant és massa gros, estan completament desbordats, i no se senten capaços d'imposar l'autoritat paterna.

Totes dues noies s'allunyen del Bergman-center i ho fan per la banda del darrere. Baixen

uns graons de fusta i enfilen un caminet d'herba, entre els arbres de fulla caduca, que les durà fins al mar. Amb prou feines parlen perquè no comparteixen cap llengua comuna que els permeti expressar amb tota facilitat el que senten, i a més a més, perquè probablement tampoc no els cal. Intercanvien algunes frases curtes en anglès, però la Nicole, tot i entendre'l bé, no està acostumada a parlar-lo i li fa una certa vergonya. Una bandada d'ànecs passa volant pel cel i elles alcen el cap i riuen. Tot està bé, ara tot està bé, pensen. Ja són a tocar del mar, amb aquelles aigües bàltiques, que no tenen res a veure amb el Mediterrani ni amb l'oceà Pacífic. Hi ha una mica de sorra fosca a la riba. El mar està encalmat, sembla adormit. Les dues germanes miren al seu voltant i no veuen ningú. No hi ha ni una ànima. Una de les dues, no sé si és la Melissa o la Nicole, es treu els pantalons i es queda només amb la samarreta posada i les calces. L'altra fa el mateix. Es miren i se somriuen. Els seus cossos mig nus són joves, idèntics. Entren corrents a l'aigua, amb un xipolleig descontrolat, com si fossin poltres. S'enfonsen fins a la cintura, avancen una mica més fins que l'ai-

gua els arriba al coll. Aleshores fan unes braçades tímides i neden fent cercles. Malgrat la calorada que fa, l'aigua és freda i no s'hi queden gaire estona. Surten i s'asseuen a la riba. Una de les dues, no sé si és la Nicole o la Melissa, ressegueix amb els dits el pit i la panxa de la germana. Ho fa detingudament, a través de la roba mullada de la samarreta que ara és com una segona pell, perquè allò forma part de la descoberta del cos que és el seu mirall. A continuació deixa que l'altra faci el mateix amb ella. Assegudes, l'una al costat de l'altra, estenen les mans amb els dits ben oberts; quatre mans, vint dits. Amb el palmell esquerre, la Melissa acaricia el dors de la mà esquerra de la Nicole. Després la Nicole planta la mà dreta davant seu i la Melissa encaixa la mà esquerra damunt la mà de la seva germana, com un vano obert. I són mans diferents i són mans idèntiques, que coincideixen perfectament, al mil·límetre. I són dues i són una perquè són el mateix. Es miren els peus, els turmells, els genolls, les cuixes... La Melissa —o és la Nicole?— acaricia lentament la cama de la seva germana i no s'atura fins al maluc.

Ara es queden una estona en silenci, els cossos tocant-se, com si tornessin a compartir la placenta, i escolten els sorolls de la naturalesa que les envolta: la piuladissa dels ocells, les branques que mou la brisa, el suau clapoteig del mar que acarona la riba. Si pareessin més atenció, fins i tot notarien que els seus cors bateguen a l'uníson. Enmig d'aquesta pau, les veus nervioses dels pares trenquen la calma. Melissa, Nicole, on sou?, les criden, des de la distància. Són veus que parlen en anglès i en francès.

Elles no han decidit res, no ho han planejat, però de sobte, davant dels crits insistents dels seus pares, corren a amagar-se entre la malesa. Des del seu amagatall veuen com els pares recorren el caminet que baixa fins al mar, cridant-les pel nom, tota l'estona. La Melissa i la Nicole es vesteixen amb una esgarrapada i s'endinsen entre els arbustos fins que, al cap d'una mica, troben un altre camí que les conduirà a la carretera. Quan hi arriben, s'adonen que han fet una bona marrada i s'han allunyat uns dos-cents metres del Bergmancenter. A la seva dreta, apartada de la carretera, veuen l'església on hi ha el cementiri amb la tomba del director de

cinema. Totes dues comencen a caminar per la cuneta, en direcció al turó, allunyant-se del centre. Caminen en silenci, agafades de la mà. Uns minuts més tard, la Melissa es gira i reconeix el cotxe de lloguer, que puja per la carretera. Sense dir res, estira el braç de la Nicole i s'amaguen darrere d'un marge de pedra grisa. El cotxe del doctor Callahan passa de llarg, molt de pressa. Les germanes riuen excitades, però no diuen res.

Quan el Richard Callahan aparca el cotxe davant del Bergmancenter s'espera una mica abans de baixar. Es treu la gorra de beisbol dels Giants de San Francisco, amb el brodat d'una S i una F entrelaçades, i s'eixuga la suor de la calba amb el mocador. Respira fondo. Sap que la seva dona, la Carol, i el matrimoni Vinyals l'estan esperant amb ànsia. Es toca el bolígraf que porta a la butxaca de la camisa. Li agradaria poder prescriure alguna cosa per a la situació, però

no sap quin medicament seria. No, no les he trobades, els ho haurà de comunicar ell, i a partir d'aquí... Potser la desaparició de les noies és el principi d'un temps d'expiació que hauran de viure, ell i la Carol. Però els Vinyals, quina culpa en tenen?

Així que entra a la cafeteria, veu com tots tres s'alcen i avancen cap a ell. Quan s'adonen que ha entrat sol, el bombardegen amb un munt de preguntes. Fins on ha anat? S'ha aturat a la gasolinera de dalt del turó? Ha tornat al cementiri? Vés a saber, potser a les noies els han quedat ganes de veure la tomba de Bergman una altra vegada. Ha preguntat a algú si les ha vistes?

El Martí prova de calmar els ànims. Val més que seguin un moment, els diu, i que tracin un pla del que han de fer. Tots hi estan d'acord. Els telèfons, diu la Carol. Tots quatre deixen els mòbils damunt la taula, però els telèfons continuen muts. Ja han intentat connectar amb la Melissa i la Nicole molts cops, però no hi ha hagut cap resposta.

Què deuen haver fet? La que ha llançat la pregunta és la Sophie Vinyals. S'ha tret un bloc

de notes que sempre duu al damunt i destapa l'estilogràfica, disposada a anotar el que calgui. És metòdica en la seva manera d'enfocar les coses, perquè ella és així. La primera possibilitat, apunta, és que les noies no s'hagin allunyat del centre i que estiguin amagades en algun lloc. Però per què? Ningú no respon però tots s'han adonat que la Sophie ha parlat de «les noies» i ha evitat de dir «les nostres filles». Això no ho sabem, continua la Sophie. No s'atreveixen a especular sobre quin motiu poden tenir la Melissa i la Nicole per fer una cosa així. O almenys no s'atreveixen a fer-ho en veu alta, però és evident que per dins els quatre pares s'imaginien una possible resposta. I en cada cas la resposta deu ser diferent.

El doctor Callahan beu un glop d'aigua i arrufa les celles. Tant de bo això els hagués passat als Estats Units, pensa, perquè tot seria molt més fàcil i ell sabria com reaccionar. Aquí, en canvi, tot li és desconegut, aliè. I si haguessin decidit de tornar soles a Visby?, diu al cap d'un moment. Però com s'ho farien?, pregunta la Carol, sense alçar el cap. Són set quilòmetres fins al pas del transbordador que creua cap a

Gotland, diu el Martí, després encara els quedarien una seixantena més de quilòmetres fins a la ciutat de Visby. Oh my God, diu la Carol, sense poder reprimir-se, i els altres se la miren i ella rep una onada d'animositat, perquè ha expressat allò que els altres no s'han atrevit a fer.

Aquí hi ha policia local?, pregunta el Richard Callahan. Per què no ho pregunta als del centre?, li suggereix un dels altres. La noia rosada de la barra li assenyala un número de telèfon en un full d'informació sobre Fårö que hi ha penjat al costat de la caixa enregistradora. És per a casos d'emergència, li diu la noia. Però es tracta realment d'un cas d'emergència?

Els Vinyals i els Callahan són conscients que les circumstàncies són especials, molt particulars, però no estan segurs que es tracti d'una emergència. Almenys encara no. En realitat, les coses es mouen en dos plans, l'exterior i l'interior, i tots dos plans no coincideixen. Com haurien reaccionat si aquella desaparició —que tots desitgen que sigui només momentània— no anés acompanyada del descobriment que acaben de viure la Melissa i la Nicole? Ningú no ho sap.

Tornem a les possibilitats, diu la Sophie. En el cas que no s'hagin allunyat gaire, el més probable és que tornin aviat. Per tant, algú s'hauria de quedar aquí, al centre, per esperar-les.

El Richard Callahan observa la Sophie Vinyals mentre ella parla. Se la mira i veu la Melissa reflectida en la seva mare: els mateixos ulls ametllats —que tenen alguna cosa d'eslau—, el coll una mica curt, les espatlles estretes, les celles molt espesses. Sempre ha sabut que la seva filla físicament no s'assemblava gens a la Carol, però gairebé havia oblidat l'aparença de la Sophie; feia setze anys que no la veia.

Jo diria que el primer pas és anar fins al punt del transbordador, per saber si són allà, continua la Sophie. O com a mínim per saber si els de la tripulació les han vistes. Si amb això no hi ha sort, podríem fer una volta de reconeixement als llocs de l'illa que hem visitat. Hi ha un moment de silenci i la Carol tus nerviosament. La seva cara galta plena i els llavis prominents es contreuen en una ganyota. Quan parla no mira ni el seu marit ni els Vinyals. Ha alçat el cap i es concentra en un dels cartells de pel·lícula que hi ha penjats a la paret. Sembla que s'adreci a la

imatge fixa i no pas als seus companys de taula. Potser han volgut tornar a la platja, diu. Ho dic perquè a la Melissa aquells farallons de pedra l'han deixada molt impressionada. M'ha dit: Mama, mai a la meua vida havia vist una cosa així. És un paisatge bonic però estrany, gairebé em fa por. T'imagines quedar-t'hi sola a la nit, envoltada d'aquestes estàtues naturals?

Això no té cap sentit, diu el doctor Callahan, i se li nota un punt d'irritació en la veu. Per què hauria volgut tornar a un lloc que clarament no li ha semblat agradable? A més a més, queda massa lluny per anar-hi a peu.

Davant de tanta vacil·lació, la Sophie Vinyals agafa les regnes i decideix pels altres. Abans de dir res, intenta un cop més trucar a la Nicole per telèfon. Res de res, no hi ha resposta. Mira, Martí, diu en francès, per què no vas amb el doctor Callahan fins al pas del transbordador i intenteu d'esbrinar alguna cosa sobre... les noies. A continuació ho tradueix ràpidament en anglès, per als altres dos. Un cop més diu «the girls» i a ningú no li passa per alt que ha evitat de parlar de les filles. Les filles de qui, exactament?